

Towarzystwa wyrażające chęć udziału w kampanii Choosing Wisely Polska proszone są o przesłanie do Ośrodka ds. Wytycznych Postępowania w Praktyce Medycznej deklaracji uczestnictwa w kampanii Choosing Wisely®.

Jak rozpocząć?

- 1) Powołaj zespół do prac nad wytycznymi Choosing Wisely®.
- 2) Na stronie www.choosingwisely.org w zakładce „Listy” można znaleźć oryginalne zalecenia Towarzystw naukowych ze Stanów Zjednoczonych. Proszę kliknąć przycisk „Dla Lekarzy”. W wyszukiwarce (po prawej stronie) za pomocą filtrów należy wyszukać odpowiednik Towarzystwa lub specjalizacji, którą reprezentujesz. Proszę wstępnie zapoznać się z rekomendacjami, które mogłyby zostać przyjęte w praktyce polskich lekarzy.

Uwaga: serwis nie funkcjonuje poprawnie w wyszukiwarce Mozilla FireFox.

Jeśli zaistnieje problem z dostępnością zaleceń dla reprezentowanej przez Państwa specjalizacji polecamy odwiedzenie stron kampanii z innych krajów:

Choosing Wisely Australia <http://www.choosingwisely.org.au/recommendations>

Choosing Wisely Kanada <http://www.choosingwiselycanada.org/recommendations>

Choosing Wisely UK <http://www.choosingwisely.co.uk/>

- 3) Proszę zapoznać się z literaturą/dowodami, z których korzystało Towarzystwo/Organizacja z Choosing Wisely® USA bądź innych krajów, z których pochodzą oryginalnie rekomendacje. Informacje te zamieszczane są pod rekomendacjami.
- 4) Proszę wyłonić co najmniej 5 najważniejszych rekomendacji dla polskich lekarzy (np. metodą konsensusu), które zostaną zaadaptowane i przyjęte przez Towarzystwo.

Jeśli zaistnieje problem z wyborem rekomendacji, można skonsultować opcje z szerszą grupą lekarzy danej specjalności lub z innymi członkami Towarzystwa w celu wybrania najbardziej przydatnych zaleceń (np. metodą Delphi, używając kwestionariusza ankiety). Zalecamy również sprawdzenie, jak Towarzystwa danej specjalności z innych krajów np. Kanada czy Australia wybierały rekomendacje Choosing Wisely®.

- 5) Po wybraniu 5 rekomendacji, które będą adaptowane na potrzeby ChW Poland należy skontaktować się z Towarzystwem, które jest autorem oryginalnej rekomendacji, poinformować o wybranych zaleceniach i uzyskać zgodę na adaptację.

W celu uzyskania danych kontaktowych odpowiedniego Towarzystwa z:

- USA należy skontaktować się z Timothy Lynchem (email: tlynch@ABIM.ORG).
- Kanady należy skontaktować się z Karen McDonald (email: kn.mcdonald@utoronto.ca).
- Australii należy skontaktować się z Karen McDonald (email: RLindner@nps.org.au).

6) Przed rozpoczęciem procesu adaptacji rekomendacji prosimy o kontakt z Panią Karoliną Maciorowską, która koordynuje kampanię Choosing Wisely Poland, w celu poinformowania o podjęciu prac nad rekomendacjami oraz przekazania wypełnionej deklaracji konfliktu interesów.

7) Na podstawie przyjętych rekomendacji Towarzystwa proszę napisać krótkie uzasadnienia dla każdego z wybranych zaleceń (uzasadnienie dla jednej rekomendacji = **około 150 słów**). Proszę również zwrócić uwagę na język/formę zwrotów użyty w rekomendacjach (<http://www.choosingwiselycanada.org/recommendations/orthopaedics/>).

8) Prosimy o stworzenie przynajmniej jednego materiału informacyjnego dla pacjentów i ich opiekunów w danej specjalizacji. Rekomendacje dla pacjentów powinny być dłuższe (co najmniej **600 słów**) i pisane prostym językiem.

Ośrodek ds. Wytycznych w Praktyce Medycznej otrzymał zgodę na adaptowanie rekomendacji dla pacjentów pochodzących z poniższych źródeł:

- <http://www.choosingwisely.org/patient-resources/>
- <http://consumerhealthchoices.org/patients-and-families/#test-and-treatments>

9) Po zakończeniu adaptacji, pełny materiał zawierający:

- Co najmniej 5 rekomendacji dla lekarzy z zakresu praktyki reprezentowanej specjalizacji, wraz z krótkim opisem procedury ich przyjęcia oraz bibliografią. W bibliografii proszę uwzględnić link do oryginalnych rekomendacji, które Państwo adaptowaliście.
- Co najmniej jeden materiał informacyjny dla pacjentów (im więcej tym lepiej). Celem kampanii jest upowszechnienie pośród pacjentów jak największej liczby autoryzowanych przez Towarzystwa zaleceń.
- Listę oryginalnych rekomendacji, które zostały wybrane do zaadaptowania przez Towarzystwo.
- Logotyp oraz dane kontaktowe Towarzystwa wraz z adresem strony www, które mogą być zamieszczone na stronie Choosing Wisely Poland

należy przesłać do:

Karolina Maciorowska

Choosing Wisely Polska

Ośrodek ds. Wytycznych Postępowania w Praktyce Medycznej NIL

choosing.wisely@hipokrates.org

Ważne daty: Zakłada się sformułowanie i przyjęcie przez Komitet przynajmniej 40 zaleceń aby można było oficjalnie rozpocząć kampanię. W tym celu Członkowie Komitetu **do końca lipca 2017** powinni ustalić, które zalecenia będą zaadaptowane (na przykład na podstawie zaleceń stworzonych przez ChoosingWisely.org lub przez organizacje ChW w innych krajach). Następnie, **do końca sierpnia 2017**

Towarzystwa powinny przeprowadzić adaptację wybranych zaleceń i przekazać je do Komitetu ChW PL w celu akceptacji i publikacji.

Niniejsza instrukcja powinna być traktowana jako ogólne zalecenia dotyczące formułowania, adoptowania i wdrażania rekomendacji Choosing Wisely®. Towarzystwa naukowe mogą tworzyć listy zaleceń według własnych procedur, jednak niżej wymienione zasady muszą być zawsze uwzględnione:

1. Proces tworzenia rekomendacji musi być udokumentowany oraz publicznie udostępniony.
2. Każda rekomendacja musi być poparta dowodami z wyników badań naukowych. W tym celu powinno się przeprowadzić systematyczny przegląd literatury z uwzględnieniem strategii wyszukiwania oraz zakresu dat (<https://www.youtube.com/watch?v=WB9pbHqUs5c>) w bazach takich jak np. Cochrane Library, PubMed czy Embase. Następnie należy przeprowadzić ocenę wiarygodności dowodów oraz określić siłę zaleceń. Do instrukcji dołączamy publikację wraz z suplementem opisującą szczegółowo proces tworzenia rekomendacji ChW przez Towarzystwo Reumatologiczne z Kanady.
3. Każda z rekomendacji Towarzystwa musi dotyczyć zakresu praktyki reprezentowanej specjalizacji. Jeśli zalecenie z listy pokrywa się z inną specjalizacją medyczną, wskazana jest współpraca z odpowiednim towarzystwem by zapewnić, że wszystkie powiązane podmioty są zgodne.
4. Testy i procedury będące przedmiotem rekomendacji muszą być:

(a) aktualnie często używane oraz

(b) potencjalnie szkodliwe i zagrażające uszczerbkiem na zdrowiu lub nieprzydatne i powodujące niepotrzebne wydatki oraz ryzyko.